

Handläggare: Ulrika Lindblad
Telefon: 08-508 319 89

Till
Kulturnämnden

KuN 2013-05-21
Nr 10

Remissvar om förslag på Stockholms stads förskoleprogram, Stockholms stads förskoleplan – framtidens förskola

Förslag till beslut

Kulturnämnden besvarar remissen med kulturförvaltningens och Stadsarkivets tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

I utbildningsförvaltningens förslag till nytt förskoleprogram synliggörs Stockholms stads ambitioner och prioriteringar utifrån nationella styrdokument och lokala förutsättningar. Tillsammans med skolplanen bildar förskoleplanen en helhet för stadens utbildningssystem. Programmet är en revidering av tidigare dokument med en tyngdpunkt på lärande som tidigare. De värden och aspekter som beskrivs tydliggör förutsättningarna för lärande ur ett helhetsperspektiv.

Kulturförvaltningen ser särskilt positivt på avsnittet om högläsning och litteratur liksom den syn på barn som en kompetent och delaktig individ som präglar programmet som helhet. För att ytterligare stärka kulturperspektivet i programmet föreslår kulturförvaltningen viss komplettering:

- att integrera skapande verksamhet och kulturupplevelser i språkavsnittet,
- att tydliggöra förskolans möjlighet att ta del av stadens kulturinstitutioners utbud och av Kulan,
- att textavsnittet om personalens kulturkompetens och fortbildning återtas.

Stadsarkivet vill särskilt betona förskolans uppgift att lägga grunden till det demokratiska medborgarskapet, där allas rätt till insyn och inflytande kan åskådliggöras genom den verksamhet som arkiven bedriver.

Berit Svedberg

Lennart Ploom

Kulturdirektör

Stadsarkivarie

Underlag för beslut

Förslag till Stockholms stads förskoleprogram, Stockholms stads förskoleplan – framtidens förskola i enlighet med utbildningsnämndens förslag. Remisstiden sträcker sig till den 31 maj.

UTLÅTANDE

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom den kulturstrategiska staben i samråd med Stockholms stadsbibliotek och Stockholms stadsarkiv.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade att 2009 års förskoleplan för Stockholms stad skulle revideras under 2012. Utbildningsförvaltningen har tagit fram ett förslag till nytt förskoleprogram för Stockholm. Förslaget är utsänt på remiss till stadsdelsnämnderna, organisationer, kulturnämnden och utbildningsnämnden.

Förslaget

I utbildningsförvaltningens förslag till förskoleprogram synliggörs Stockholms stads ambitioner och prioriteringar utifrån nationella styrdokument och lokala förutsättningar. Tillsammans med skolplanen bildar förskoleplanen en helhet för utbildningssystemet i staden. Programmet omfattar såväl kommunal som fristående förskola och ska vägleda pedagogisk omsorg och öppen förskola.

Programmet är en revidering av tidigare styrdokument med en tyngdpunkt som tidigare på lärande. De värden och aspekter som beskrivs tydliggör förutsättningarna för lärande ur ett helhetsperspektiv. Det nya programmet har ett ökat fokus på att utveckla förskolan i takt med samhällets utveckling. Förskolechefens ansvar för att stödja barn som behöver mer stöd än andra, informations- och kommunikationsteknologi (IKT) som ett verktyg för arbetet i barngruppen liksom genusperspektivet är mer framträdande i det nya förslaget jämfört med tidigare förskoleplan.

I ett särskilt referensavsnitt redovisas de styrdokument som ligger till grund för programmet, däribland FN:s barnkonvention, skollagen, språklagen, läroplan för förskolan och Kultur i ögonhöjd.

Förvaltningarnas synpunkter

Kulturförvaltningen vill lovorda utbildningsförvaltningens förslag till nytt förskoleprogram där barnet och barnets lärande ses utifrån ett helhetsperspektiv. Förslaget präglas av stor samstämmighet med stadens strategiska kulturplan för barn och unga, Kultur i ögonhöjd, liksom med Bibliotek i rörelse, Bibliotek 3.0 – en strategisk plan för Stockholms bibliotek 2011–2015. Barnet står i fokus som en kompetent och kreativ individ vars idéer och intressen ska tas till vara genom ett utforskande arbetssätt. Barnets rätt till inflytande tydliggörs liksom de möjligheter till lärande och skapande som öppnas med informations- och kommunikationsteknologi som ett verktyg i barns kommunikation. Kreativitet, social kompetens och kulturkompetens uttrycks som viktiga förmågor som barn behöver i det framtida Stockholm. Programmet lyfter på ett tydligt sätt fram vikten av en medveten utformning av det fysiska rummet, såväl inne som ute. Bara i en trygg, inspirerande och utmanande vardagsmiljö kan barn få utlopp för sin nyfikenhet, utveckla sitt skapande och sin lust att lära med leken som utgångspunkt.

Avsnittet om språk och kommunikation bidrar till en ökad förståelse av barns utveckling och växt och det är positivt att högläsning och litteratur har lyfts fram särskilt. Skapande verksamhet och kulturupplevelser innebär att barnen får tillgång till flera språk, flera sätt att uttrycka sina tankar och sin person. Därför föreslår kulturförvaltningen att stycket om skapande verksamhet integreras med stycket om barns språkliga och kommunikativa utveckling.

Däremot bedömer kulturförvaltningen det som beklagligt att den tidigare frasen om god kulturkompetens och fortbildning vad gäller personalen har tagits bort. Om förskolan ska kunna arbeta med kulturella uttryckssätt som en dimension i verksamheten t.ex. för att tydliggöra naturvetenskapliga förlopp, måste personalen vara bekant och trygg med hur de kan arbeta med konst och kultur.

Stadsarkivet delar i stort kulturförvaltningens positiva uppfattning om förslaget. Stadsarkivet ser gärna att rätten till insyn betonas än mer t.ex. i avsnittet om det systematiska kvalitetsarbetet och den pedagogiska dokumentationen. Det är ett bra tillfälle att lägga grunden till kunskaper om hur den dokumentation man är med och skapar i dag kommer att utgöra framtidens historiska information.

I syfte att ytterligare stärka förskolorna i sitt breda språkutvecklande uppdrag, men även för att stadens resurser ska användas effektivt, föreslår kulturförvaltningen och Stadsarkivet en förstärkt skrivning om förskolornas kulturuppdrag. Ett sådant tillägg bör tydliggöra förskolornas möjlighet att ta del av verksamheterna vid stadens kulturinstitutioner, t.ex. biblioteken, Stockholms stadsmuseum,

Stadsarkivet, Kulturhuset och Stockholms Stadsteater AB. Det fria scenkonstutbudet kan förskolorna enkelt nå via webbplatsen Kulan.

Bilaga

Stockholms stads förskoleprogram ”Stockholms stads förskoleplan – Framtidens förskola”